

ROBERT STALLAERTS – JEANNE LAURENS, Historical Dictionary of the Republic of Croatia, The Scarecrow Press, Inc. Metuchen, N.J., & London, 1995., 341 str.

»Historical Dictionary of the Republic of Croatia« (Povijesni rječnik Republike Hrvatske) Roberta Stallaerts i Jeanne Laurens, djelatnika Sveučilišta u Antwerpenu i bivših polaznika ekonomskih studija u Beogradu, pruža osnovne podatke o Hrvatskoj, odnosno o njezinim političkim, kulturnim i društvenim institucijama i javnim djelatnicima na engleskom jeziku.

Na početku knjige autori donose kronološki pregled hrvatske povijesti od rimskih vremena do početka 1995. godine (XVII–XLII). Osim pojedinih netočnih podataka – poput pripadnosti Slavonije Mađarskoj nakon Hrvatsko-mađarske nagodbe 1868. – pregled daje, u osnovi, točnu sliku o osnovnim političkim zbivanjima na području današnje Hrvatske. Detaljno su obradena politička i vojna zbivanja u bivšoj Jugoslaviji, te u Hrvatskoj i Bosni Hercegovini u razdoblju 1990.–1994.

U uvodu (1–17) autori su iznijeli osnovne podatke o političkoj i društvenoj povijesti Hrvatske do kraja XX. stoljeća, njezinu stanovništvu, površini i granicama. U rječniku (»The Dictionary«, 19–242), koji je središnji dio knjige, izneseni su abecednim redom osnovni podaci o hrvatskim političkim, društvenim, kulturnim i ekonomskim institucijama; hrvatskim političkim i kulturnim djelatnicima, uglavnom iz XIX. i XX. stoljeća, posebno iz njegove druge polovice; političarima i državniciima drugih naroda, koji su utjecali na događaje u Hrvatskoj; te o pojedinim regijama i gradovima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Najveći dio pojmova odnosi se na osobe i događaje iz razdoblja 1990.–1994. U izboru iz bibliografije (243–340) doneseni su radovi – knjige, rasprave, članci, bibliografije i dr. – uglavnom na engleskom jeziku, o hrvatskom društvu, kulturi, politici, povijesti, gospodarstvu i pravu.

Rječnik je pisan na temelju vrlo dobrog poznavanja povijesnih, kulturnih i političkih prilika u Hrvatskoj, posebno za najnovije doba, od vremena raspada socijalističke Jugoslavije (1990.–1994.). Budući da je knjiga pisana na engleskom predstavlja solidnu osnovu za upoznavanje, u drugim zemljama, osnovnih procesa i događaja u hrvatskoj najnovijoj povijesti, osobito uzroka rata, koji u Hrvatskoj traje od 1991. Autori se nisu, u uvodu i rječniku, upuštali u detaljnije analize i osobne interpretacije uzroka pojedinih događaja i djelovanja pojedinih osoba, već su nastojali pružiti osnovne podatke o njima. Rječnik je, na informativnoj razini, u potpunosti postigao svoju svrhu.

Tomislav Markus

Dva najnovija priloga istraživanju problematike stereotipa u Poljskoj – Dzieje Najnowsze (Najnovija povijest), Warszawa, PAN, Instytut Historii, nr 2, 1995. Stereotypes and Nations, ed. Teresa Walas, International Cultural Center, Cracow 1995., 325 str.

Časopis »Dzieje Najnowsze« je tromjesečnik posvećen povijesti XX. stoljeća što ga izdaje Povijesni institut Poljske akademije znanosti u Varšavi. To je jedan od najcjenjenijih